

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ОЗНАК КУКУРУДЗИ (*ZEА MAIS L.*)
(НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК)

УДК 633.15:575:632.9

Рекомендовано до друку вченою радою
Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва УААН
від 1.11.07 р., протокол №9.

**Ідентифікація ознак кукурудзи (*Zea mays L.*) (навчальний посібник) /
В. В. Кириченко, В. П. Петренкова, І. А. Гур'єва, Л. М. Чернобай, І. М. Черняєва,
Т. Ю. Маркова та ін. - Харків, ІР ім. В.Я. Юр'єва УААН, 2007. - 137 с.**

Дане наукове видання є навчальним посібником, що висвітлює походження, ботанічну класифікацію виду *Zea mays L.*, характеристику морфологічних та цінних господарських ознак кукурудзи, систематизацію зразків за ознаками, ілюструє наявне різноманіття їх у вигляді наведених еталонів.

У науковому виданні описані також основні хвороби, шкідники та бур'яни, що мають поширення в посівах кукурудзи в Україні та в інших регіонах вирощування цієї культури. Висвітлено важливі питання симптоматики, біології і шкідливості патогенних організмів. Діагностичні ознаки хвороб, пошкоджень шкідниками, опис насіння та сходів бур'янів ілюстровано оригінальними фото, у тому числі мікроснімками міцелію, спор грибів та ін.

Видання розраховане на широке коло фахівців агропромислового комплексу і рекомендується для використання науковцями, викладачами та студентами відповідних науково-дослідних та навчальних закладів, а також спеціалістами державних центрів експертизи сортів рослин, державних насінневих інспекцій, станцій захисту рослин, пунктів служби сигналізації і прогнозів хвороб, шкідників та бур'янів сільськогосподарських культур.

Науковий редактор - В. В. Кириченко, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент УААН, заслужений діяч науки і техніки України.

Рецензенти:

Л. В. Козубенко - доктор сільськогосподарських наук, професор, головний науковий співробітник Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва УААН.

Ю. Г. Красиловець - доктор сільськогосподарських наук, професор, головний науковий співробітник Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва УААН. /

М. В. Проскурнін - кандидат сільськогосподарських наук, професор, завідуючий кафедри селекції і генетики ХНАУ ім. В. В. Докучаєва.

ISBN 978-966-8691-20-1

© Кириченко В. В., Петренкова В. П., Гур'єва І. А.,
Чернобай Л. М., Черняєва І. М., Маркова Т. Ю. та ін., 2007

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
ІДЕНТИФІКАЦІЙНІ ОЗНАКИ ВИДУ <i>ZEA MAYS L.</i> (В. В. Кириченко, І. А. Гур'єва, В. К. Рябчун, Н. В. Кузьмишина, С. М. Вакуленко, В. П. Степанова).....	5
Походження та ботанічна класифікація виду <i>Zea mays L.</i>	6
Фази розвитку та етапи органогенезу кукурудзи	24
Вимоги кукурудзи до умов середовища	26
Морфологічні особливості кукурудзи	27
Еталони морфологічних ознак	32
Біохімічний склад зерна	52
Селекція кукурудзи в Інституті рослинництва ім. В. Я. Юр'єва	54
ХВОРОБИ КУКУРУДЗИ	
(В. П. Петренкова, Л. М. Чернобай, І. М. Черняєва).....	59
Хвороби насіння та сходів	60
Сажкові хвороби	64
Хвороби стебла і коренів	68
Листові хвороби	73
Хвороби качанів	84
Системні хвороби вірусної природи	92
Порушення розвитку рослин, спричинені несприятливими погодними умовами	95
Порушення розвитку рослин, спричинені нестачею елементів живлення	99
ПОШКОДЖЕННЯ КУКУРУДЗИ ШКІДНИКАМИ (Т. Ю. Маркова)	101
Шкідники сходів	102
Шкідники листя	105
Шкідники стебел і качанів	108
Шкідники зерна кукурудзи при зберіганні	111
БУР'ЯНИ В ПОСІВАХ КУКУРУДЗИ (В. В. Поздняков)	113
ПОШКОДЖЕННЯ КУКУРУДЗИ ГЕРБІЦИДАМИ (О. О. Єлькін)	124
ІНТЕГРОВАНА СИСТЕМА ЗАХИСТУ ПОСІВІВ КУКУРУДЗИ (Т. Ю. Маркова, О. О. Єлькін).....	129
СИСТЕМА ХІМІЧНОГО ЗАХИСТУ КУКУРУДЗИ ЗА ОСНОВНИМИ ФАЗАМИ ВЕГЕТАЦІЇ (Т. Ю. Маркова, О. О. Єлькін)	134
Список використаної літератури	136